

Základní škola a Mateřská škola Libouchec,

PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE LIBOUCHEC 157, 403 35 LIBOUCHEC

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

PRO PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Školní vzdělávací program byl zpracován dle Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání kolektivem mateřské školy.

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM MATEŘSKÉ ŠKOLY

nazvaný **Vnímáme svět kolem nás všemi smysly**, vychází z analýz podmínek MŠ.

Jeho účinnost je plánována na období 4 let s pravidelnou aktualizací na základě evaluační činnosti.

Obsah

1	Identifikační údaje	2
2.	Obecná charakteristika školy	3
3.	Podmínky vzdělávání	4
3.1.	Materiální podmínky	4
3.2.	Životospráva.....	5
3.3.	Psychosociální podmínky.....	5
3.4.	Řízení mateřské školy	6
3.5.	Personální zajištění.....	7
3.6.	Spoluúčast rodičů	7
3.7.	Spolupráce ZŠ a MŠ.....	8
3.8.	Spolupráce s veřejností.....	8
3.9.	Spolupráce se zřizovatelem.....	9
4.	Organizace vzdělávání	9
5.	Charakteristika vzdělávacího programu.....	11
5.1.	Při své práci sledujeme tyto rámcové cíle (záměry)	11
5.2.	Základní filozofie mateřské školy	12
5.3.	Popis metod a forem vzdělávání	13
5.4.	Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami	13
5.5.	Vzdělávání dětí nadaných	14
5.6.	Vzdělávání dětí od dvou do tří let	15
6.	Vzdělávací obsah ŠVP	16
7.	Evaulace	34

1.IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název školy:

Základní škola a Mateřská škola Libouchec, příspěvková organizace

Adresa školy:	403 35 Libouchec, Libouchec 157
Ředitelka školy:	Mgr. Bc. Martina Vlachová
Právní norma:	organizační složka obce/příspěvková organizace
Telefon:	475 222 465
IČO:	70942927
Email:	skola@zsmslibouchec.eu
Webové stránky:	www.zsmslibouchec.eu
Ředitelka školy:	Mgr. Bc. Martina Vlachová
Adresa mateřské školy:	403 35 Libouchec, Libouchec 370
Zástupkyně ředitelky pro MŠ:	Štěpánka Strzepková
Telefon:	775 732955
Email:	materinka@zsmslibouchec.eu
Kapacita:	56 dětí
Zřizovatel školy:	<u>Obec Libouchec</u>
Adresa:	403 35 Libouchec, Libouchec 211
Telefon:	475 222 201
Email:	obec@libouchec.cz
Webové stránky:	www.libouchec.cz

2. OBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Mateřská škola byla sloučena se základní školou dne 1.12.2002. Název obou sloučených složek zní: Základní škola a Mateřská škola Libouchec, příspěvková organizace Libouchec 157, 403 35 Libouchec.

Stanovená kapacita mateřské školy je 56 dětí. Do června 2020 byly děti rozděleny do dvou věkově smíšených tříd. Od září 2020 přibyla třetí třída, kterou budou navštěvovat nejmladší děti, Šnecci. Další dvě třídy budou navštěvovat děti od 4 let, třídy budou nadále věkově smíšené a nazývají se Kulíšci a Berušky.

Součástí mateřské školy je školní jídelna.

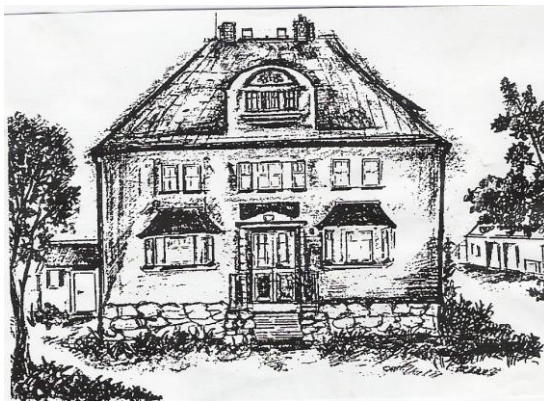
Charakter budovy: dvoupatrová vila se zahradou je propojena s přistavenou hospodářskou částí. V budově jsou umístěny tři třídy, jídelna, přípravná kuchyňka a dvě ložnice. V přístavbě jsou šatny, kanceláře, kuchyně a sklady.

K objektu patří rozlehlá zahrada s dětským hřištěm, udržovanou travnatou plochou a vzrostlými stromy. Děti se mohou schovat před deštěm nebo sluncem v zahradním domku, který je z části využíván jako herna a z části jako sklad sportovního náradí a hraček. Tuto část bychom rádi využili a realizovali v něm dílnu pro děti. Herní prostor byl rozšířen o zastřešenou pergolu. V zadní části zahrady byl vybudován kopeček, který je dětmi oblíben celoročně, zvláště je využíván v zimním období na sánkování, pokud to sněhové podmínky dovolí. Ve spolupráci s rodiči byl vyčištěn a upraven prostor se spleť stromů a keřů. Zde vznikly cestičky a zákoutí, vhodné pro hru, rozvíjení pohybových dovedností i fantazie. Výhodná poloha mateřské školy ve vesnickém prostředí, obklopené přírodou /střetávají se zde tři krajinné oblasti – Krušné hory, České středohoří a Labské pískovce/ a rozlehlá zahrada významně ovlivňují zaměření výchovného programu na přírodu a ekologii.

Pobyty na zahradě, procházky a výlety do okolí nás vedou k užšímu spojení s přírodou a lákají nás k pozorování změn v přírodě a k poznávání jejích rozmanitostí.

Pracujeme podle Školního vzdělávacího programu, který je zpracován dle Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání. Nabízíme kvalitní standardní péči o všechny děti naší školy (sportovní a kulturní akce, akce pro rodiče a děti, společná tvořivá činnost pro rodiče a děti. Ve vzdělávání dětí upřednostňujeme rozvíjení smyslového vnímání což je základ veškerého přirozeného poznávání. Věnujeme se prevenci vadné výslovnosti – zařazování jazykových chvil, rozvíjení komunikativních dovedností dětí. Realizace projektu umožnila vybavit pracoviště moderními logopedickými pomůckami, vylepšení podnětného prostředí ve škole a tím zajištění logopedické nápravy a prevence po stránce materiální.

Veškeré snažení všech zaměstnanců školy směřujeme k tomu, aby zde dítě bylo maximálně šťastné a spokojené.

3. PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Tento blok vymezuje podmínky s dílčími záměry, které bychom chtěli, dle možností naplnit, abychom v této oblasti postupně dosáhli optimálního stavu pro vlastní vzdělávací proces.

3.1. Materiální podmínky

- Předškolní vzdělávání na všech úrovních se uskutečňuje v prostorách, které jsou dostatečně vzdušné a dobře větratelné. Veškeré vybavení dětského nábytku je přizpůsobeno dětskému charakteru. Třídy s hernami i metodický kabinet jsou vybavovány moderními výchovně vzdělávacími i zájmovými pomůckami. Vymezená místa pro hru, dostatečné množství pomůcek pro rozvíjení, vědění, experimentování, výtvarné a pracovní vyjádření jsou dostupné dětem k samostatnému výběru.
- K dispozici jsou dvě umývárny. Umývárnu v přízemí využívají děti ze třídy Berušek, umývárna v 1. patře je využívána dětmi ze tříd Kulišků a Šnečků. Vybavení a celkový vzhled umýváren odpovídá normám EU a moderním požadavkům dnešní doby.
- Jídelna s přípravnou kuchyňkou, se nacházející v přízemí budovy. Jídelna je vybavena nábytkem pro děti i dospělé. Dětské stoly a židle jsou výškově přizpůsobeny věku dětí. V jídelně je umístěn interaktivní panel, který byl pořízen z projektu Věda, výzkum, vzdělávání. Přípravná kuchyňka je vybavena myčkou, tepelným ohřívacem jídla, ale jinak zastaralým nábytkem. Naší snahou je vybavení kuchyňky modernizovat.
- Pro odpočinek dětí ze tříd Kulišků a Berušek jsou využívány dvě podkrovní místnosti, kde jsou lůžka umístěna trvale. Děti, které neusnou, mají po krátkém odpočinku vyhrazen prostor pro klidové činnosti. Mají zde k dispozici výtvarné potřeby, stavebnice, skládanky a knihovnu. Děti ze třídy Šnečků odpočívají ve své třídě.
- Šatny jsou vybaveny šatnovými bloky, kde mají děti svou přihrádku označenou značkou, kam je ukládáno jejich oblečení a obuv.
- Chodby a třídy jsou využívány pro výstavy prací a výrobků dětí / společných prací rodičů a dětí.
- Informační tabule u hlavního vchodu, nástěnky v šatnách, prostor na dveřích každé třídy a internetové stránky tvoří stěžejní informační zdroj pro rodiče.
- Rozlehlá zahrada a její vybavení poskytuje dětem možnosti rozvoje ve všech vývojových oblastech. Děti mají k dispozici prolézačky nainstalované i přírodní, asfaltová cesta slouží dětem k jízdě na dopravních prostředcích a p. učitelkám k předávání znalostí dopravní výchovy a prevence. Vyvýšené a bylinkové záhony slouží k pěstitelským účelům a získávání znalostí v péči o rostliny, zahradu, přírodu.
- Při pobytu na zahradě je využíván zahradní domek. Naším záměrem je jeho celková rekonstrukce. V jeho části budeme usilovat o vybudování dílny pro děti a tím znásobit rozvíjení polytechnické výchovy u dětí.
- Pro větší bezpečnost dětí při pobytu na zahradě byl pozemek oplocen pouze pro potřeby MŠ. Pro větší komfort rodičů, bylo v části pozemku vybudováno parkoviště. To vše ve spolupráci se zřizovatelem - Obcí Libouchec.
- Naší snahou je zajištění bezpečného prostředí v budově i na zahradě mateřské školy a zvelebování a rozšiřování možností vyžití dětí.

3.2. Živospráva

- Naším záměrem je poskytovat dětem plnohodnotnou a vyváženou stravu. Důraz klademe na podávání výhradně čerstvé zeleniny a ovoce, denně a celoročně. Do jídelníčku jsou zařazovány cereálie, jogurty, bílé a rybí maso, různé druhy pečiva, snižuje se množství tuku a cukru. Snažíme se zachovávat vhodnou a vyváženou skladbu jídelníčku, dodržovat zdravou technologii přípravy pokrmů a nápojů. Mezi jednotlivými podávanými pokrmy jsou dodržovány vhodné intervaly.
- Po celý den je zajištěn pitný režim v každé třídě. Děti mají k dispozici dostatečné množství druhů čajů, džusů, minerálek, a především čerstvé pitné vody. Pitný režim je samoobslužný, přístupný dle individuálních potřeb dětí. K dispozici je dostatečné množství kelímků, které jsou průběžně umývány.
- Děti se spolupodílejí na přípravě k stolování s přihlédnutím k věkovým možnostem (starší děti se obsluhují samy, mladším dětem je nápomocna učitelka). Naším záměrem je, aby děti vnímaly stolování jako společenský akt. Zároveň chceme, aby se staly spoluúčastníky přípravy jídla, samozřejmě opět se zřetelem k jejich věku.
- Hlavním záměrem v této oblasti je naučit děti zdravému stravování, které je součástí zdravého životního stylu.
- Uspořádání dne – denní režim (viz. Organizace vzdělávání) je stanoven rámcově, s možností pružného přizpůsobení se podmínkám a situacím v konkrétní skupině dětí. Učitelka o něm rozhoduje samostatně. Hlavním cílem je sladit potřebu svobody a řádu, poskytnout prostor pro hlavní sebezvíjející činnost dětí – hru.
- Při uspořádání dne vycházíme z konkrétní situace dětí a školy.
- Pokud počasí umožní, plně využíváme k pobytům venku rozlehlou zahradu a zasazení objektu školky do klidného vesnického prostředí obklopeného přírodou. Při pobytech venku je kladen důraz na dostatek volného pohybu, při kterých je nutné stanovit pravidla k zajištění bezpečnosti dětí. Pokud venkovní podmínky neumožní pobyt venku, jsou dětem nabízeny náhradní činnosti s dostatkem pohybového vyžití v interiéru mateřské školy.
- V denním programu je respektována individuální potřeba aktivity, spánku a odpočinku jednotlivých dětí. Dětem s nižší potřebou spánku jsou nabízeny klidové činnosti v koutcích na ložnicích.
- Pedagogové se chovají podle zásad zdravého životního stylu a poskytují tak dětem přirozený vzor.

3.3. Psychosociální podmínky

- Záměrem všech zaměstnanců školy je vytvářet takové prostředí, aby se děti, rodiče i kolegové cítili spokojeně, jistě a bezpečně, aby rodiče měli důvěru v zaměstnance školy a své děti svěřovali učitelkám s vědomím, že je o ně postaráno s láskou a péčí.
- Zaměstnanci si vzájemně poskytují podporu a pomoc, jejich pracovní činnosti se prolínají a vyžadují určitou souhru. Respektují mezi sebou pravidla komunikace, naslouchají si, společně vytvářejí pravidla, plánují, vyhodnocují. Jsou otevřeni rodičům. Z dotazníků, ze společných setkání, z každodenní komunikace přijímají jejich připomínky a požadavky, které následně slouží jako podklady pro hledání cest k řešení, plánování nebo k různým změnám. Vytvořením takového prostředí navozujeme v dětech pocit důvěry, jistoty, bezpečí, štěstí, tvůrčího vyžití a nabytí zdravého sebevědomí.
- V mateřské škole je zajištěn pravidelný denní řád, který je natolik flexibilní, že umožňuje organizaci činností dětí v průběhu dne přizpůsobit potřebám a aktuální situaci.
- Rodiče mají možnost přivádět dítě do mateřské školy dle svých potřeb po předchozí domluvě, nejlépe do 8:00 hod.

- Nově přichozí dítě má možnost postupně se adaptovat na nové prostředí i situaci. Před nástupem dítěte do mateřské školy mají rodiče i děti možnost seznámení se s vnitřními i venkovními prostory při dnu otevřených dveří v rámci zápisu dítěte do MŠ nebo předem domluvenou návštěvou. Adaptace dětí je stanovena individuálně podle potřeb dítěte a po předchozí domluvě s rodiči.
- Všechny děti v naší mateřské škole mají stejná práva, stejné možnosti i stejné povinnosti. Nikdo není znevýhodňován či zvýhodňován. Osobní svoboda a volnost dětí je respektována do určitých mezí, vyplývajících z řádu chování norem a pravidel, které jsou ve škole stanoveny. Péče o děti je podporující, sympatizující, počítáme s aktivní spoluúčastí dítěte při všech činnostech. Pedagogové se snaží o nenásilnou komunikaci s dítětem, která mu je příjemná, kterou navozuje vzájemný vztah důvěry a spolupráce. Postupně vyřazujeme nezdravé soutěžení dětí. Převažuje pozitivní hodnocení a pochvaly. Podporujeme zdravé sebevědomí dítěte, učíme je pracovat samostatně i ve skupině, důvěřovat si. V dětech rozvíjíme citlivost pro vzájemnou toleranci, ohleduplnost, zdvořilost, vzájemnou pomoc a podporu.
- Děti se podílejí na vytváření jasných pravidel chování ve skupině tak, aby se ve třídách vytvořil kolektiv dobrých kamarádů, kde jsou všichni rádi. Pedagogové se věnují neformálním vztahům dětí ve třídě a nenásilně je ovlivňují prosociálním směrem (prevence šikany a jiných sociálně patologických jevů u dětí). Do mateřské školy se přijímají děti zdravé, bez zjevné známky onemocnění. Při úrazu či náhlém onemocnění učitelka zajistí patřičnou péči s okamžitou informací zákonným zástupcům a následným záznamem do knihy úrazů či do sešitu ranního filtru.
- V případě konkrétních mimořádných situací spojených s onemocněním covid-19 je škola povinna postupovat podle pokynů KHS a dodržovat všechna aktuálně platná mimořádná opatření vyhlášená pro dané území a příslušnou KHS nebo plošně MZd. Další pravidla v této oblasti mohou být zaváděna v návaznosti na protiepidemická opatření uvedená u příslušného stupně pohotovosti v oblasti ochrany veřejného zdraví – tzv. semafor, v návaznosti na protiepidemická opatření uložená místně příslušnou KHS, případně na celostátní úrovni MZd. Všichni zaměstnanci, zákonní zástupci i děti jsou povinni řídit se aktuálními obecně platnými opatřeními, která jsou aplikována v případě infekční nákazy a zároveň se musí řídit aktuálně platnými doporučeními orgánu veřejného zdraví pro zabezpečení prevence proti nákaze koronavirem SARS-CoV-2.

3.4. Řízení mateřské školy

- Organizační řád a směrnice ředitelky školy vymezují jasná pravidla a kompetence zaměstnanců školy. Velký důraz je kladen na týmovou práci, vzájemnou spolupráci, respektování profesní odlišnosti a vytváření prostředí důvěry, otevřenosti a přátelství.
- Zástupkyně ředitelky pro mateřskou školu vytváří prostor na spoluúčast při řízení pro všechny zaměstnance. Názor a myšlenka každého zaměstnance je přijímána, všichni mají spolurozhodující hlas, všichni se podílí na dění v mateřské škole.
- Tvorba ŠVP je výsledkem celého týmu školy včetně provozních zaměstnanců.
- Zástupkyně ředitelky pro MŠ vyhodnocuje práci všech zaměstnanců. Pozitivně hodnotí jednotlivé dílčí úspěchy a tím motivuje ke kvalitě vykonané práce.
- Ve škole je zaveden funkční informační systém. Pro pracovníky jsou v režimu školy zařazeny pravidelné pedagogické a provozní rady, dále operativní rady dle potřeby školy. Účelem rad je podpora týmové práce a řešení problémů za účasti všech pracovníků školy.

3.5. Personální zajištění

- V naší mateřské škole pracuje šest pedagogických pracovníků. Čtyři pedagogické pracovníce splňují požadovanou kvalifikaci, dvě pedagogické pracovníce si příslušné vzdělání doplňují.
- Všichni pedagogové se stále sebevzdělávají, maximálně využívají nabídek různých akreditovaných vzdělávacích programů.
- Jejich vzdělávání je cílené a tematicky zaměřené, probíhá na základě plánu pro další vzdělávání pedagogických pracovníků s ohledem na jejich zájmy.
- Zástupkyně ředitelky pro MŠ maximálně podporuje profesionalizaci celého týmu včetně sebe, reaguje na požadavky a vývoj současné společnosti.
- Pedagogové jednají, chovají se a pracují profesionálním způsobem (v souladu se společenskými pravidly a pedagogickými a metodickými zásadami výchovy a vzdělávání předškolních dětí).

3.6. Spoluúčast rodičů

- Naším záměrem je navázat úzkou spolupráci s rodinou. Již při zápisu dětí do mateřské školy mají rodiče možnost, společně s dětmi, nahlédnout do prostor školy, prostřednictvím informačního letáku získat základní povědomí o chodu naší školičky a seznámit se se ŠVP.
- Na spolupráci s rodiči se opět podílí všechny zaměstnanci větší či menší měrou, dle záměru plánovaných akcí.
- Velký důraz klademe na úzkou spolupráci v době adaptačního procesu a naši společnou cestu zahajujeme vždy informativní schůzkou a společnou akcí rodičů, dětí a zaměstnanců školy v odpoledních hodinách na školní zahradě, při kterých se neformálně poznávají rodiče s p. učitelkami a rodiče vzájemně.

Akce bývají tematicky zaměřené (např. jablíčkování / dýňování / bramboriáda), rodiče se spolupodílejí na zvelebování zahrady při společné jarní brigádě. Další společnou akcí je tvoření rodičů s dětmi „Šikovné ručičky“, které je organizováno několikrát během roku. Dále následují výstavy společných domácích prací rodičů a dětí – záměrem této akce je podpoření společně strávených chvil rodičů a dětí. Krásnou tradicí se stala vánoční besídka na liboucheckém zámku – spojení nastupující generace, historie a kouzla adventního očekávání vnesou slzy dojetí nejen maminkám a babičkám. V únoru, kdy je naším hlavním tématem pohádka, nám babičky chodí do školky číst pohádku. Pro maminky připravujeme besídku ke Dni matek. Maminky aktivně spolupracují při přípravě tematického karnevalu, kdy dětem svědomitě připravují masky související s daným tématem. Celé společné soužití na cestě předškolním obdobím dětí vyvrcholí rozloučením s předškoláky a jejich rodiči při slavnosti na zahradě mateřské školy.
- Rodiče se spolupodílejí na analýze školy a jsou tedy spolupracovníky při zkvalitňování ŠVP. Mají dostatečný prostor pro vyjádření svých názorů, námětů či připomínek jak anonymně v dotaznících reflektujících aktuální situaci, tak v předem domluveném čase s p. učitelkami, zástupkyní ředitelky či ředitelky ZŠ a MŠ.
- V souvislosti s co největší informovaností o rozvoji a pokrocích dětí vytváříme prostor pro individuální konzultace s rodiči. Soustředíme se na nabídku konzultací pro rodiče předškolních dětí dle zájmu rodičů či potřeb pedagogů, a to nejen před zápisem do ZŠ.

3.7. Spolupráce ZŠ a MŠ

Cílem spolupráce MŠ a ZŠ je propojení a plynulá návaznost předškolního a základního vzdělávání, prevence proti šikaně, upevňování mezilidských vztahů, usnadnění a zabezpečení úspěšného přechodu z mateřské do základní školy. Za důležitou považujeme kooperaci mezi pedagogickými pracovníky a vedením základní a mateřské školy. Vzájemné předávání zkušeností, seznamování s dokumenty, plány a projekty ZŠ a MŠ.

Základní škola a mateřská škola společně vypracují na počátku školního roku plán spolupráce, který je v průběhu školního roku naplňován. Plán zpracuje budoucí TU a učitelky MŠ ze tříd, které navštěvují děti v povinném předškolním vzdělávání. Plán je součástí TVP.

Plán spolupráce pomáhá:

- Připravit budoucí prvňáčky na vstup do ZŠ, usnadnit jim adaptaci a socializační proces.
- Učitelkám mateřské školy získávat poznatky o konkrétních požadavcích, na které by se měly zaměřit ve výchovně vzdělávacím programu.
- Seznámit děti s jiným prostředím, učitelkami a novými kamarády ze ZŠ.
- Pedagogickým pracovníkům z MŠ a ZŠ se lépe poznat, předat si zkušenosti a poznatky.
- Vzájemnému seznámení učitelky a budoucích prvňáčků.

Příprava budoucích prvňáčků na přechod do školy je realizována ve spolupráci se ZŠ těmito akcemi:

- Pasování na předškoláka. Akce ve škole s účastí prvňáčků. Ti předškolákům ukážou školu, svou třídu. Povypráví, jak vypadá den ve škole. Ukážou jim tašky, vybavení a pozvou na květen, aby jim ukázali, co se vše naučili.
- Zápis do první třídy s účastí učitelky z MŠ.
- Návštěva 1. třídy ke konci školního roku, kdy jim již prvňáčci předvedou dosažené znalosti a dovednosti.
- Hra na školu. Pravidelná společná setkání s budoucí učitelkou.

Společné aktivity:

- Společná účast na tradičních akcích (např. Vánoční trhy, mikulášská nadílka zajištěna žáky 9. třídy).
- Starší žáci ZŠ jsou vedeni k pomoci MŠ (např. úklid zahrady, výroba pomůcek nebo pracovních listů pro děti z MŠ).
- Účast dětí z MŠ a žáků 1.stupně ZŠ na kulturních akcích v MŠ nebo ZŠ (např. divadelní a jiná představení).

3.8. Spolupráce s veřejností

- Již tradicí se stalo zajišťování kulturního programu na akcích pořádaných Sborem pro občanské záležitosti (př. Vítání občánků, setkání důchodců).
- Ve spolupráci s mladými hasiči se každoročně připravujeme a následně účastníme hasičské soutěže Plamínek.
- Městská policie Ústí nad Labem pořádá pro děti přednášky v oblasti prevence a dopravní výchovy. Součástí tohoto programu jsou návštěvy dopravního hřiště kde si osvojují praktické návyky v dopravním provozu.
- Předškoláci jezdí na plaveckou průpravu do plavecké haly v Děčíně.
- Pravidelně zajíždíme na návštěvu knihovny a divadla.

3.9. Spolupráce se zřizovatelem

- Mateřská škola spolupracuje se zřizovatelem a podílí se na akcích pořádaných organizacemi v obci (vítání občánků apod.).

4. ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ

Kapacita mateřské školy nabízí umístění pro 56 dětí ve třech třídách.

Do mateřské školy se přijímají děti v souladu s pravidly uvedenými v § 34 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon). V případě volné kapacity je možné přijmout děti mladší 3 let.

Povinné předškolní vzdělávání zahajují děti ve školním roce, který následuje po dovršení 5. roku věku. Povinné předškolní vzdělávání má formu pravidelné denní docházky v pracovních dnech. Jsou stanoveny 4 souvislé hodiny v době od 8.00 hod do 12.00 hod. Povinnost předškolního vzdělávání není dána ve dnech školních prázdnin. Omlouvání dětí se řídí podobnými pravidly jako na základní škole. Podrobné informace o organizaci povinného předškolního vzdělávání jsou uvedeny ve školním řádu mateřské školy.

Věkové složení tříd

1. a 2. třída	děti od 4 let
3. třída	děti do 4 let

Vnitřní uspořádání je trojtřídní, na každé třídě pracují vždy dvě učitelky. Toto vnitřní uspořádání umožňuje práci s menšími skupinami dětí.

Vlastní práce je efektivnější, rozvržení přímé vyučovací povinnosti je řešeno stálou periodikou. Záměrem tohoto systému je co nejefektivnější využití pedagogického potenciálu v době maximálního pobytu dětí v MŠ, to je v době od 8,00 do 15,00 hod.

Příchod a odchod dětí je časově vymezen v době 6,00 h – 8,00 h; 11,45 h – 12,30 h; 14,30 h – 16,30 h. Pokud se rodiče nedomluví jinak.

Uspořádání dne – denní režim je stanoven rámcově, s možností pružného přizpůsobení se podmínkám a situacím v konkrétní skupině dětí. Učitelka o něm rozhoduje samostatně.

Hlavním cílem je sladit potřebu svobody a řádu, poskytnout prostor pro hlavní sebezvíjející činnost dětí – hru. Při uspořádání dne vycházíme z konkrétní situace, z potřeb dětí a školy.

V případě akcí školy je organizace uzpůsobena dle požadovaných potřeb.

USPOŘÁDÁNÍ DNE			
	Kulíšci	Šnecci	Berušky
Příchod dětí dle rozvrhu na třídách, adaptace, spontánní hry a činnosti, skupinové a individ. práce, docházkový, komunitní kruh.	6,00 – 8,45 spádová třída	6,30 – 8,30	7,00 – 9,05
Hygiena, dopolední svačina.	8,45 – 9,05	8,30 – 9,00	9,05 – 9,35
Programově řízené, spontánní a hravé činnosti, plnění výchovného programu – strukturované činnosti zaměřené na rozvoj osobnosti dítěte v oblasti poznávací, estetické, komunikační, pohybové a vztahové.	9,05 – 9,35	9,00 – 9,20	9,35 – 10,05
Pobyt venku, vycházky, pohybové aktivity, seznamování s přírodou, s přírodními jevy a okolním světem. V případě silného deště, větru, bouřky, mrazu vyššího – 10 °C nebo špatných rozptylových podmínek, pokračují spontánní skupinové či individ. činnosti s upřednostněním pohybových aktivit.	9,35 – 11,30	9,20 – 11,15	10,05 – 12,00
Oběd, osobní hygiena a čištění zubů, příprava na odpočinek, poslech četby.	11,30 – 12,00	11,15 – 11,45	12,00 – 12,30
Odpočinek dětí dle jejich potřeb	12,00 – 14,00	11,45 – 14,00	12,30 – 14,15
Hygiena, odpolední svačina.	14,00 – 14,40	14,00 - 14,40	14,15 – 14,55
Odpolední hry, individuální výchovné a spontánní činnosti a ktivity, které v případě pěkného počasí mohou probíhat na zahradě mateřské školy. Rozcházení – přebírání zákonnými zástupci.	14,40 – 15,10	14,40 – 15,30	14,55 – 16,30 spádová třída

5. CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

Při tvorbě našeho školního vzdělávacího programu jsme vycházeli z Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání / RVP PV /. Organizujeme vzdělávání tak, aby vedlo k rámcovým cílům a prostřednictvím dílčích cílů z pěti vzdělávacích oblastí k rozvoji klíčových kompetencí u dětí.

5.1. Při své práci sledujeme tyto rámcové cíle (záměry)

1. Rozvíjení dítěte a jeho schopnosti učení a poznání.
2. Osvojení si základů hodnot, na nichž je založena naše společnost.
3. Získání osobní samostatnosti a schopnosti projevovat se jako samostatná osobnost působící na své okolí v pěti oblastech předškolního vzdělávání : biologické, psychologické, interpersonální, sociálně kulturní a environmentální, které jsou v RVP PV nazvány :
 - Dítě a jeho tělo
 - Dítě a jeho psychika
 - Dítě a ten druhý
 - Dítě a společnost
 - Dítě a svět

Tyto oblasti vzdělávání jsou propojeny, vzájemně se ovlivňují a vytvářejí společně fungující celek, v životní skutečnosti nedělitelný.

Rámcové cíle s pěti výchovnými oblastmi naplňujeme v našem školním vzdělávacím programu. Vzhledem k tomu, že je naše školka umístěna ve vesnickém prostředí, obklopena přírodou, samo se nabízí zaměření na přírodu a ekologii.

Naším záměrem je seznámit, ukázat, nechat nahlédnout, vyzkoušet = provést děti tím co nás obklopuje

- při nejrůznějších příležitostech seznamovat s přírodním prostředím, zpřesňovat dětské představy o tomto prostředí a vytvářet nové, rozšiřovat postupně a systematicky okruh poznatků dětí, rozvíjet jejich poznání, myšlení a řeč
- poznávání přírody a nejbližšího okolí v průběhu jednotlivých ročních období, sledovat změny, které se v přírodě odehrávají
- soustavným pozorováním jevů a dějů se snažit chápat vzájemné souvislosti (déšť, slunce, duha), posloupnosti (květ, plod) a podmíněnosti přírodních jevů (světlo, zelené listy)
- vypěstovat správný vztah k přírodě, umět vidět a sledovat přírodní dění, mít cit pro krásu přírody a návyky správného chování v přírodě (nezabíjet živočichy, netrhat zbytečně květiny) = přírodu

Príznačně jsme proto zvolili název programu:

Vnímáme svět kolem nás všemi smysly

Zaměření programu: příroda, ekologie

5.2. Základní filozofie mateřské školy

Naším hlavním cílem je dovést dítě k osobní samostatnosti a schopnosti projevit se jako samostatná osobnost působící na své okolí.

Předpoklady naplňování této filozofie:

- Vzhledem k tomu, že je naše školka trojtřídní, snažíme se o vytvoření domácího, rodinného prostředí s přátelskou atmosférou a vzájemným respektem.
- Naším cílem je vytvářet atmosféru pohody a klidu, předcházet stresům, nezavdávat příčiny ke strachu a úzkosti. Vhodnou formou stanovit pravidla, aby děti měly pocit bezpečí a jistoty.
- Pomáháme dětem vytvářet vlastní osobnost a podporovat zdravou sebedůvěru a sebevědomí – citlivým, individuálním přístupem.
- Maximálně vycházíme vstříc všem fyziologickým potřebám dítěte při pobytu v MŠ
- (pitný režim, zdravá výživa, používání WC kdykoliv během dne, větrání místností, všestranný rozvoj pohybové činnosti, pobyt venku s dostatečným prostorem pro hru, dostatečná délka odpočinku, spánku, relaxace).
- Vzhledem ke smíšené věkové skupině dětí, dbáme na diferenciaci s ohledem na věkové a individuální zvláštnosti a schopnosti dětí.
- Vedeme děti k ohleduplnosti k druhým/pomoc druhým. Podporujeme utváření dobrých/přátelských vztahů mezi dětmi – dětmi a pracovníci MŠ.
- Vedeme děti k sebeobslužce a pracovním činnostem – osobní hygiena, kultura stolování, sebeobslužka, úklid hraček, pomoc při vykonávání jednoduchých prací v MŠ i na zahradě.
- Průběžně věnujeme pozornost prevenci drogových závislostí, ekologii a výchově proti rasismu, xenofobii a intoleranci.
- Systematicky rozvíjíme řeč dítěte a procvičujeme schopnosti a dovednosti, které dítěti umožňují a usnadňují proces jeho dalšího rozvoje a učení.
- Podporujeme stále dokonalejší chápání okolního světa i dětskou radost rozšiřujících se možností zasahovat do jeho dění, motivujeme dítě k aktivnímu poznávání, povzbuzujeme jeho chuť k učení, zájem poznávat nové a objevovat neznámé, porozumět věcem kolem sebe.
- Rozvíjíme schopnost přemýšlet a rozhodovat se, rozvíjíme všechny poznávací a kreativní (tvůrčí) schopnosti dětí, jejich fantazii, zájem a nadání.
- V rozsahu dětských možností přispíváme k předávání kulturního dědictví, jeho hodnot, tradic, jazyka a poznání.
- Rozvíjíme schopnost komunikovat, spolupracovat, spolupodílet se na činnostech a rozhodnutích.
- Rozvíjíme poznávání sebe sama, vlastních zájmů, možností a potřeb.

Vést dítě k poznání, že může svou životní situaci ovlivňovat, že může jednat svobodně, že však za to, jak se rozhodne a co udělá, odpovídá.

5.3. Popis metod a forem vzdělávání

Ve vzdělávání dětí upřednostňujeme rozvíjení smyslového vnímání jako základu veškerého přirozeného poznávání. Vzdělávání je uskutečňováno ve všech činnostech a situacích, které se v průběhu dne vyskytnou, vyváženým poměrem spontánních a řízených aktivit. Základem je aktivní účast dítěte založená na smyslovém vnímání, na prožitkovém a interaktivním učení, zpravidla ve skupinách a individuálně. Omezujeme učení předáváním hotových poznatků a slovních poučení. Všechny činnosti obsahují prvky hry a tvořivosti.

Pro vzdělávání dětí se snažíme vytvářet prostředí podnětné, zajímavé a obsahově bohaté – třídy s koutky pro hru, pro pracovní činnosti, estetická výzdoba vnitřních prostor školy, výstavy prací dětí. Průběžně doplňujeme didaktické pomůcky, knihy, pracovní pomůcky, hračky, audio a video materiál.

Individuálních vzdělávacích plánů využíváme také k rozvoji dětí s odkladem školní docházky. Výchovný obsah vzdělávání naší mateřinky je rozdělen do celků podle ročního období, slavností, svátků a událostí během roku a svým zaměřením na přírodu a ekologii se snažíme v dětech vypěstovat pocit sounáležitosti s živou a neživou přírodou, péči o přírodu, pozorování stavu životního prostředí a jeho vlivu na kvalitu života.

Mezi oblíbené formy naplňující záměry vzdělávání patří množství aktivit např. výlety, divadlo, exkurze, Společné akce rodičů s dětmi, spolupráce se ZŠ a okolními MŠ, vítání občánků, účast na obecních oslavách, plavecký výcvik apod.)

5.4. Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Dítětem se speciálními vzdělávacími potřebami (dále jen SVP) je dítě, které k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Podpůrná opatření realizuje mateřská škola. Členění se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně zajišťuje škola i bez doporučení školského poradenského zařízení (ŠPZ). Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením ŠPZ. Začlenění podpůrných opatření do jednotlivých stupňů stanoví Příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.

Pojetí vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními

Rámcové cíle a záměry předškolního vzdělávání jsou pro vzdělávání všech dětí společné. Jsou přizpůsobovány tak, aby maximálně vyhovovaly dětem, jejich potřebám i možnostem. Snahou pedagogů je vytvoření optimálních podmínek k rozvoji osobnosti každého dítěte, k učení i ke komunikaci s ostatními a pomoci mu, aby dosáhlo co největší samostatnosti. Podkladem plánu pro tvorbu vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního stupně je ŠVP PV a TVP PV. Rovněž pro děti s přiznanými podpůrnými opatřeními od druhého stupně jsou podkladem pro tvorbu individuálně vzdělávacího plánu (IVP), v případě žádosti zákonných zástupců a na základě doporučení ŠPZ. Při vzdělávání dětí se SVP spolupracuje učitel s dalšími odborníky, využívá služby (ŠPZ). Pravidla pro použití podpůrných opatření školou a školským zařízením stanovuje vyhláška č. 27/2016 Sb.

Systém péče o děti s přiznanými podpůrnými opatřeními v mateřské škole

Plány pedagogické podpory tvoří třídní učitelky, jsou odpovědny za jeho průběh tvorby, realizaci a vyhodnocování (diagnostiky dětí-poznámky). IVP tvoří třídní učitelky pod vedením speciálního pedagoga na základě doporučení ŠPZ, jsou odpovědny za jeho průběh tvorby, realizaci a vyhodnocování.

Podmínky vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními

Podmínky pro vzdělávání dětí musí vždy odpovídat individuálním potřebám dětí. Podmínky pro vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními stanovuje školský zákon a vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných.

Pro úspěšné vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními je potřebné zabezpečit (případně umožnit):

- uplatňování principu diferenciací a individualizace vzdělávacího procesu při plánování a organizaci činností, včetně určování obsahu, forem i metod vzdělávání;
- realizaci všech stanovených podpůrných opatření při vzdělávání dětí;
- osvojení specifických dovedností v úrovni odpovídající individuálním potřebám a možnostem dítěte zaměřených na samostatnost, sebeobsluhu a základní hygienické návyky v úrovni odpovídající věku dítěte a stupni postižení;
- spolupráci se zákonnými zástupci dítěte, školskými poradenskými zařízeními, v případě potřeby spolupráci s odborníky mimo oblast školství;
- snížení počtu dětí ve třídě v souladu s právními předpisy;
- přítomnost asistenta pedagoga podle stupně přiznaného podpůrného opatření.

5.5. Vzdělávání dětí nadaných

Mateřská škola se metodou včasné diagnostiky snaží odhalit mimořádné schopnosti a nadání dětí (metody – pozorování, anamnéza, rozhovor, analýza výtvarů, kreseb, hry dítěte, jeho portfolia).

Pro nadané dítě je žádoucí, aby jeho mimořádné schopnosti byly odhaleny již v předškolním věku, a aby nastupovalo do 1. třídy základní školy již se zmapovanými výchovnými potřebami, které má. Základní škola pak může pružněji na jeho potřeby zareagovat.

Nadání je většinou poprvé vnímáno v rodině ke konci 3. roku věku dítěte. Nadané děti se liší od svých vrstevníků v oblasti jemné a hrubé motoriky, kreativity, intelektem, úrovni řeči, sociálními projevy i úrovni v dalších specifických oblastech. U dětí v předškolním věku se mimořádné schopnosti a nadání projevují např. Časným čtením, bohatou slovní zásobou, zájmem o encyklopedie, velkou zručností při práci se stavebnicemi mimořádnými schopnosti pohybového nebo uměleckého charakteru.

Učitelky po vyzkoušení mimořádných schopností a nadání dítěte povedou na toto téma rozhovory s rodiči, doporučí vyšetření dítěte odborníkem v Pedagogicko psychologické poradně.

Odborník poradny (ŠPZ) odborným testováním (testy inteligence, testy výkonu, kreativity, didaktické testy) stanoví míru nadání dítěte a případně doporučí stupeň podpůrných opatření. Pokud zjištění vyžaduje vzdělávání dítěte formou individuálního vzdělávacího plánu (IVP), poskytne ŠPZ škole potřebné podklady i metodickou pomoc. Podle přiznaného stupně podpory škola zajistí pro dítě odpovídající podmínky.

Vzdělávání nadaného dítěte bude probíhat v běžné třídě, formou individuální integrace s využitím obohacujícího pedagogického postupu, úzkou spoluprací s rodiči dítěte a v souladu s doporučením ŠPZ. V případě nadání v pohybových, či uměleckých oblastech bude školou rodičům doporučován rozvoj dítěte v některých z uměleckých škol, tanečních studiích, sportovních klubech, kam již mají možnost docházet i děti z mateřských škol.

Učitelky budou pro úspěšnost práce s nadaným dítětem dodržovat pravidla: vstřícná komunikace, pozorné naslouchání, neautoritativní komunikace, vytvoření dostatečného prostoru pro seberealizaci, prezentaci a sebevyjádření, nerušit dítě, je-li zaujato činností, společně hodnotit, diskutovat, vybírat komplexnější činnosti, úkoly s možnostmi různé obtížnosti,

s možností spolupráce, nenutit dítě do činnosti, podporovat jeho aktivitu, předkládat podnětný materiál.

Mateřská škola je povinna zajistit realizaci všech stanovených podpůrných opatření pro podporu nadání podle individuálních vzdělávacích potřeb dětí v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory (Příloha č. 1 k vyhlášce č. 27/2016 Sb.).

5.6. Vzdělávání dětí od dvou do tří let

Rámcové cíle a záměry vzdělávání, obsažené v RVP PV, jsou vhodné i pro vzdělávání dětí od dvou do tří let. Je však nezbytné uvědomovat si specifika, související s dosahovanou úrovní ve všech oblastech vývoje dítěte. Dvouleté dítě projevuje velkou touhu po poznání, experimentuje, objevuje. Poznává všemi smysly. Vymezuje se vůči ostatním, osamostatňuje se, bývá silně egocentrické. Neorientuje se v prostoru a čase, žije přítomností a situacemi, které ho naplňují. V pohybových aktivitách je méně obratné. Podmínkou úspěšné pedagogické práce je citlivé přizpůsobování organizace se střídáním nabídky činností, trénováním návyků a praktických dovedností, ponecháním co největšího prostoru pro volné hry a pohybové aktivity.

Podmínky pro vzdělávání dětí od dvou do tří let:

- od začátku školního roku 2020/2021 jsou děti v této věkové skupině zařazeny do samostatné třídy,
- průběžně bude zajištěno dostatečné množství podnětných a bezpečných hraček a pomůcek vhodných pro dvouleté děti,
- ve třídě jsou nastavena dětem srozumitelná pravidla pro používání a ukládání hraček a pomůcek,
- prostředí je upraveno tak, aby poskytovalo dostatečný prostor pro volný pohyb a hru dětí,
- je zajištěn vyhovující režim dne, který respektuje potřeby dětí,
- mateřská škola vytváří podmínky pro adaptaci dítěte v souladu s jeho individuálními potřebami,
- vzdělávací činnosti jsou realizovány v menších skupinách či individuálně, podle potřeb a volby dětí,
- učitelky uplatňují k dítěti laskavě důsledný přístup, dítě pozitivně přijímají.

Ve výchově a vzdělávání dětí mladších tří let se budou učitelky snažit o naplnění tří priorit:

- úzce spolupracovat s rodinou a vytvářet podmínky pro zajištění organické provázanosti režimu dvouletého dítěte v rodině i mateřské škole,
- individuálně podporovat aktivitu dětí, zvědavost, snahu po objevování ale zároveň je nepřetěžovat,
- vytvoření pevných základů pro postupné osamostatňování dítěte v oblasti sebeobsluhy a socializace směřující k rozvoji osobnosti.

6. VZDĚLÁVACÍ OBSAH ŠVP

VNÍMÁME SVĚT KOLEM NÁS VŠEMI SMYSLY

Vzdělávací obsah našeho školního vzdělávacího programu je rozdělen do čtyř integrovaných bloků. Děti, prostřednictvím vzdělávací nabídky, poznávají svět kolem nás. Mají příležitost poznávat přírodu kolem sebe všemi smysly a objevovat její tajemství. Sledují přírodní cyklus ročních období, přírodních a společenských situací s nimi spojených (přírodní jevy, vliv člověka na přírodu, tradice a svátky). Snaží se porozumět okolnímu světu.

Pro učitelky jsou integrované bloky závazné a jejich rozpracování bude předmětem TVP.

Integrované bloky:

- **Jak chutnáš podzime?**
- **Proč studíš zimo?**
- **Čím voníš a zpíváš jaro?**
- **Co vykouzlíš léto?**

Jak chutnáš podzime?

Základní charakteristika 	Celek je zasazen do času končícího léta a do času podzimního. Adaptace nových dětí a sžití dětí ve třídě. Období nástupu do MŠ je velmi důležitým obdobím v životě. Je třeba ujistit děti, že MŠ je pro ně místem bezpečným, plným radosti a pochopení. Základní hodnotou je nabídnout dítěti svobodu a vzájemné respektování podle určitého řádu a pravidel. Měnicí se příroda přináší řadu možností a podnětů, jak obohatit život, objevovat a zkoumat nové souvislosti praktickým a prožitkovým učením, maximálně využívat pobytu v přírodě. Sledovat vývoj a proměny stromů a jejich plodů v sadě i v lese, pozorovat životní prostředí, poznávat ekosystém, rozlišovat živou a neživou přírodu, pozorovat práci na poli, v zahradě. Názorně rozlišovat a ochutnávat ovoce a zeleninu podle vzhledu, chuti, čichu, hmatu a zjišťovat význam zdraví pro člověka. Podzim vládne krajině, nastává čas ukládání k zimnímu spánku rostlin i zvířat, odlétají poslední ptáci. Patrné jsou změny počasí, které nastávají nečekaně, od mlhy, přes déšť, sníh, slunce. V tomto období je velmi důležitá náležitá prevence a péče o zdraví a tělo, dbát na správné životní návyky – výživa, osobní hygiena, správné oblékání a otužování, předcházení nemocem, bezpečnost.
Konkretizované výstupy: 	DÍTĚ A JEHO TĚLO (BIOLOGICKÁ OBLAST) - pohybovat se bezpečně ve skupině dětí - pohybovat se koordinovaně, jistě v různém přírodním terénu - pohybovat se koordinovaně a jistě, a to i v různém přírodním terénu (např. v lese) - postavit se zpříma a udržet správné držení těla po dobu vnější kontroly otočit se čelem vzad bez ztráty rovnováhy a orientace - přizpůsobit či provést jednoduchý pohyb podle vzoru či pokynů - házet a chytat míč, užívat různé náčiní, nářadí - zvládat nižší překážky, zvládat různé druhy lezení - užívat různé pomůcky k pohybu (tříkolky, koloběžky, odrážedla) - doprovázet pohyb zpěvem (např. při pohybových hrách, při chůzi, při rytmických činnostech) - pohybovat se rytmicky, dodržet rytmus - zacházet správně s jednoduchými rytmickými a hudebními nástroji (např. trianglem, bubínkem, chřestidly) - upřednostňovat užívání pravé či levé ruky při kreslení či v jiných činnostech, kde se preference ruky uplatňuje - tužku držet správně, tj. dvěma prsty, třetí podložený s uvolněným zápěstím - vést stopu tužky při kresbě, apod. - zvládat výtvarné činnosti, provádět jednoduché úkony s výtvarnými pomůckami (např. tužkou, pastelem, štětcem, nůžkami) a materiály (např. papírem-překládání, textilem, modelovací hmotou) - pracovat se stavebnicemi, skládankami (stavět z kostek, navlékat korálky,

Konkretizované výstupy: 	skládat mozaiky - tvořivě využívat přírodní i ostatní materiály při pracovních a výtvarných činnostech, experimentovat s materiály, poznávat a využívat výrazové možnosti (vytvářet různé plošné a prostorové útvary, mísit barvy, zkoumat odlišné účinky suchých a vlhkých podkladů, aj.) - pojmenovat viditelné části těla včetně některých dílčích částí (např. rameno, koleno, loket, zápěstí) a některé vnitřní orgány (např. srdce, plíce, mozek, žaludek) - mít poznatky o narození, růstu těla a jeho základních proměnách - pečovat o osobní hygienu (používat kapesník, mýt si a utírat ruce apod.) - samostatně se oblékat, svlékat, obouvat - samostatně jíst, používat příbor, nalít si nápoj, popř. polévku, používat ubrousek - samostatně se oblékat, svlékat, obouvat, zapnout knoflíky, zipy, - znát základní zásady zdravého životního stylu (např. zdravé výživy, činnosti a odpočinku, pobytu v přírodě, o otužování a o faktorech poškozujících zdraví včetně návykových látek) - udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce - uvědomovat si, co je nebezpečné - bránit se projevům násilí - chovat se přiměřeně a bezpečně ve známém prostředí postavit se zpříma a udržet správné držení těla po dobu vnější kontroly DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA (PSYCHOLOGICKÁ OBLAST) - vyslovovat všechny hlásky správně a mluvit zřetelně, gramaticky správně - mít přiměřeně bohatou slovní zásobu, dokázat osvojená slova aktivně uplatnit v řeči - dodržovat pravidla konverzace a společenského kontaktu – řečovou kázeň (např. dokázat naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka) - správně určovat a pojmenovávat věci a jevy ve svém okolí - poznat a vyhledat slova protikladného významu (antonyma), podobného významu (synonyma), stejně znějící a slova různého významu (homonyma) - rozkládat slova na slabiky - rozlišit zvuky a známé melodie, rozlišit a napodobit rytmus - vnímat jednoduché písně, rýmy, popěvky - chápat jednoduché hádanky a vtipy - rozlišit známé chutě a vůně i zápachy (např. slané, sladké, kyselé, hořké, vůni různých pochutin) - rozlišit hmatem vlastnosti předmětu (např. strukturu povrchu) - určit tvar, materiál, počet, velikost - záměrně si zapamatovat a vybavit si prožité příjemné i nepříjemné pocity - rozvíjet a obohacovat hru podle své představivosti a fantazie
---	---

Konkretizované výstupy: 	- dokončit hru i rozdělanou činnost - uposlechnou pokynu dospělého a řídit se jím - zapamatovat si krátké říkanky, rozpočítadla, jednoduché básničky, písničky a reprodukovat je - zapamatovat si různé zvuky běžně užívaných předmětů – sklo, papír, kov, dřevo, ale i událostí – kroky, dveře, tekoucí voda, vítr, déšť, bouřka apod., melodii (zvuky hudebních nástrojů) - správně reagovat na světelné a akustické signály - vyjádřit vlastní jednoduché pohybové představy, rytmický doprovod nebo melodii (např. vymýšlet krátké dramatické scénky) - sledovat očima zleva doprava a dle potřeby i zprava doleva, případně v dalších směrech, jmenovat objekty zleva doprava, vyhledat první a poslední objekt ve skupině, vést čáru zleva doprava, shora dolů - poznat napsané své jméno, podepsat se tiskacím písmem svým jménem, popř. graficky označit své výtvary (např. použít nějaký symbol) - rozvíjet a obohacovat hru podle své představivosti a fantazie - tvořivě využívat přírodní i ostatní materiály při pracovních a výtvarných činnostech - odhalit podstatné a nepodstatné znaky, charakteristické znaky předmětů, osob, zvířat - chápat jednoduché souvislosti, nacházet znaky společné a rozdílné, porovnat, dle společných či rozdílných znaků (např. vybrat ovoce, zeleninu) - rozlišovat a používat základní prostorové pojmy (např. dole, nahoře, před, za pod atd.) a těchto pojmů běžně užívat - rozumět a používat základní pojmy označující velikost (malý - velký, větší - menší, nejmenší – největší, dlouhý- krátký, vysoký - nízký, stejný) - rozumět a používat základní pojmy označující hmotnost (lehký – těžký, lehčí – těžší, nejlehčí – nejtěžší, stejně těžký) dokreslit chybějící části na obrázku - orientovat se v číselné řadě 1 – 10, vyjmenovat ji, porovnat, že 5 je více než 4, chápat číslo jako počet prvků - orientovat se v řadě (např. první, poslední, uprostřed) - jednoduchý problém vyřešit samostatně i ve spolupráci s kamarády, při složitějších se poradit - samostatně splnit jednoduchý úkol, poradit si v běžné a opakuující se situaci, cítit ze své samostatnosti uspokojení (být na ni hrdý) - snažit se uplatnit své přání, obhájit svůj názor - odhadnout, na co stačí, uvědomovat si, co neumí a co se chce naučit (vyhledávat příležitosti, umět požádat o pomoc) - přirozeně projevovat radost z poznaného a zvládnutého (radovat se, že umí píseň, básničku, ukazuje obrázek, předvádí taneček, výrobek) - projevovat zájem o nové věci - přijímat pobyt v MŠ jako běžnou součást života (vědět, že rodiče chodí do zaměstnání, dítě do MŠ)
---	--

Konkretizované výstupy: 	- přijmout povinnost, soustředit se na činnost a samostatně ji dokončit - přijímat přirozenou autoritu dospělých - přijímat drobný neúspěch - znát většinu slov a výrazů běžně používaných v prostředí dítěte (např. sdělit svoje jméno a příjmení, adresu, jména rodičů, sourozenců, kamarádů, učitele) DÍTĚ A TEN DRUHÝ (INTERPERSONÁLNÍ OBLAST) - navazovat kontakty s dospělým (např. s novým učitelem) - respektovat dospělého - aktivně komunikovat s druhými dětmi bez vážnějších problémů (vyprávět, povídat, poslouchat, naslouchat druhému) - všimnout si, co si druhý přeje či potřebuje (např. dělit se s druhým dítětem o hračky, pomůcky, pamlsky, podělit se s jiným dítětem o činnost, počkat, vystřídat se) - vyhledávat partnera pro hru, domlouvat se, rozdělovat a měnit herní role, hru rozvíjet a obohacovat - vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení - chápat, že každý je jiný, jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí a že je to přirozené - porozumět běžným projevům emocí a nálad (např. vnímat, že je jiné dítě smutné, zklamané nebo naopak něčím nadšené, že má radost) - nepříjemný kontakt a komunikaci dokázat odmítnout - důvěřovat vlastním schopnostem - cítit sounáležitost s ostatními chápat a respektovat názory jiného dítěte, domlouvat se, vyjednávat - obhajovat svoje potřeby, svůj postoj či přání, přijímat také názor druhého, dohodnout se na kompromisním řešení - spoluvytvářet prostředí pohody - spolupracovat při hrách a aktivitách nejrozličnějšího zaměření, být ostatním partnerem DÍTĚ A SPOLEČNOST (SOCIÁLNĚ – KULTURNÍ OBLAST) - umět ve styku s dětmi i dospělými pozdravit, poprosit, požádat, poděkovat, rozloučit se, vyslechnout sdělení, střídat se v komunikaci - dodržovat společně dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití v mateřské škole i na veřejnosti - orientovat se v rolích a pravidlech různých společenských skupin (rodina, třída, mateřská škola, herní skupina apod.) a umět jim přizpůsobit své chování - cítit se plnohodnotným členem skupiny - vyjádřit a zhodnotit prožitky (co se líbilo a co ne, co a proč zaujalo, co bylo zajímavé, překvapivé, podnětné apod.) - projevovat ohleduplnost a zdvořilost ke svým kamarádům i dospělým, vážit si jejich práce i úsilí
---	--

Konkretizované výstupy: 	- chápat podstatu hry a její pravidla, dodržovat pravidla her a jiných činností, hrát spravedlivě, nepodvádět, umět i prohrávat - vyjadřovat se zpěvem, hrou na jednoduché rytmické či hudební nástroje, hudebně pohybovou činností - pozorně poslouchat a sledovat se zájmem uměleckou produkci (např. literární, filmovou, výtvarnou, dramatickou, hudební) - pojmenovat povahové vlastnosti - rozlišovat společensky nežádoucí chování, vnímat co je lež, nespravedlnost, - ubližování, lhostejnost, agresivita, vulgarismy - reagovat na sociální kontakty druhých dětí otevřeně a zařazovat se mezi ně pomocí sociálně úspěšných strategií (vlídné přijetí, humor, projevení zájmu, akceptování či podání návrhů, nabídnutí spolupráce, pomoci, fair play) - zobrazovat objekty reálné i fantazijní různými výtvarnými výrazovými prostředky (např. kresbou, malbou, plošným a prostorovým vytvářením s využíváním různých materiálů – viz výše) DÍTĚ A SVĚT (ENVIRONMENTÁLNÍ OBLAST) - zvládat běžné činnosti, požadavky i jednoduché praktické situace, které se v mateřské škole opakují - orientovat se ve školním prostředí, vyznat se v blízkém okolí - chápat základní pravidla chování pro chodce - zajímat se, co se v okolí děje, všímat si dění a změn ve svém okolí mít poznatky z nejrůznějších oblastí života a poznání v rozsahu podle toho, s čím se v praxi setkává, co kolem sebe vidí, co prožívá, co mu bylo zprostředkováno či vysvětleno (např. poznatky o přírodě živé i neživé, o přírodních jevech a dějích) - znát, co je škodlivé a nebezpečné, různé nástrahy a rizika - uvědomovat si, že člověk a příroda se navzájem ovlivňují - rozumět běžným okolnostem a dějům, jevům a situacím, s nimiž se běžně setkává (rozumět tomu, co se ve známém prostředí děje) - vědět, že se stále něco děje, že všechno kolem plyne, vyvíjí se a proměňuje spolupvytvářet pohodu prostředí (cítit se spokojeně a bezpečně) - být citlivý k přírodě
Přibližná délka realizace, doporučené období realizace	Září, říjen, listopad

Proč studíš zimo?

Základní charakteristika 	Období, kdy vládu pevně přebírá do své moci paní Zima, je jako stvořené plně rozvíjet citové vztahy k rodině, přátelům a okolí. Patrné změny v přírodě dovolují přesně rozlišovat roční období charakteristickými znaky. Častá sněhová nadílka láká k provozování zimních radovánek. Nastává velké těšení na příchod čerta a Mikuláše, vánočních svátků a s tím spojených tradic a zvyků tohoto období. Nejstudenější období v roce umožňuje též hodně radostí při hrách se sněhem a sportování, ale také hodně starostí přírodě, kde ne všichni se uložili k zimnímu spánku. Vrcholí období našich předškoláků k zápisu do 1. třídy základní školy. Pilně si osvojují důležité poznatky a příslušné pojmenování, hledají souvislosti, vytvářejí pojmy, srovnávají, nacházejí rozdíly, zvládají jemnou motoriku, označují časové pojmy a vztahy. Únor, nejkratší měsíc v roce. Přibývá světla a my víme, že se světlem pomalu přichází jaro. Teď je však v přírodě ještě klid. Jeden roční cyklus se pomalu uzavírá a nenápadně se chystá další. Čas jako stvořený vydat se do kouzelného světa pohádek a pohádkových příběhů. Začínají přípravy na Masopust.
Konkretizované výstupy: 	DÍTĚ A JEHO TĚLO (BIOLOGICKÁ OBLAST) - běhat, skákat, udržovat rovnováhu na jedné noze - vyrovnávat svalové disbalance v běžném pohybu - otočit se čelem vzad bez ztráty rovnováhy a orientace - pohybovat se dynamicky po delší dobu (např. běhat při hře 2 minuty a více) - být pohybově aktivní po delší dobu (10 minut a více) v řízené i spontánní aktivitě - zvládat nižší překážky, zvládat různé druhy lezení - házet a chytat míč, užívat různé náčiní, nářadí - užívat různé pomůcky k pohybu - pohybovat se rytmicky, dodržet rytmus - doprovázet pohyb zpěvem (např. při pohybových hrách, při chůzi, při rytmických činnostech) - zacházet správně s jednoduchými rytmickými a hudebními nástroji (např. trianglem, bubínkem, chřestidly) - tužku držet správně, tj. dvěma prsty, třetí podložený, s uvolněným zápěstím - upřednostňovat užívání pravé či levé ruky při kreslení či v jiných činnostech - vést stopu tužky při kresbě, apod. - kreslit, malovat, modelovat, vytrhávat, stříhat, lepit - napodobit základní geometrické obrazce, různé tvary, popř. písmena - zvládat výtvarné činnosti, provádět jednoduché úkony s výtvarnými

**Konkretizované
výstupy:**

- pomůckami (např. tužkou, pastelem, štětcem, nůžkami) a materiály (např. papírem-překládání, textilem, modelovací hmotou)
- samostatně se oblékat, svlékat, obouvat, zapnout knoflíky, zipy, zavázat tkaničky
 - znát základní zásady zdravého životního stylu (např. o pozitivních účincích pohybu a sportu, hygieny, zdravé výživy, činnosti a odpočinku, pobytu v přírodě)
 - pečovat o osobní hygienu, samostatně zvládat pravidelné běžné denní úkony (např. používat toaletní papír a splachovací zařízení, mýt si a utírat ruce, umět používat kapesník)
 - samostatně jíst, používat příbor, nalít si nápoj, popř. polévku, používat ubrousek
 - postarat se o své osobní věci, o hračky a pomůcky
 - projevovat bezpečný odstup vůči cizím osobám
 - uvědomovat si, co je nebezpečné
 - znát a dodržovat základní pravidla chování na chodníku a na ulici (dávat pozor při přecházení, rozumět světelné signalizaci)
 - vědět, jak se vyhnout nebezpečí (být opatrné, obezřetné, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc, koho přivolat)

DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA (PSYCHOLOGICKÁ OBLAST)

- vyslovovat všechny hlásky správně a mluvit zřetelně, gramaticky správně, v přiměřeném tempu, ovládat sílu a intonaci hlasu
- mít přiměřeně bohatou slovní zásobu, dokázat osvojená slova aktivně uplatnit v řeči, používat větší množství slovních obrátů
- rozlišit krátké a dlouhé samohlásky
- používat jednoduchá souvětí, vyjádřit myšlenku, nápad, mínění, popsat situaci, událost, vyjádřit svoje pocity, prožitky
- umět kooperovat, dohodnout se s ostatními
- poznat a vyhledat slova protikladného významu (antonyma), podobného významu (synonyma), stejně znějící a slova různého významu (homonyma)
- vyjadřovat fantazijní představy
- zapamatovat si pohádku, děj, příběh a převyprávět ho
- dokončit příběh, pohádku (např. vymyslet konec, jinou variantu)
- dodržovat pravidla konverzace a společenského kontaktu – řečovou kázeň
- poznat a najít k sobě slova, která se rýmují, doplnit chybějící slovo rýmu
- přijmout roli ve hře (např. jako organizátor, jako pozorovatel, jako spoluhráč)
- dorozumět se verbálně i nonverbálně (např. používat gesta, udržet oční kontakt, reagovat správně na neverbální podněty)
- znát, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit
- vnímat jednoduché písně, rýmy, popěvky v cizím jazyce

Konkretizované výstupy:

- sluchem rozlišit slova, slabiky, počáteční slabiky a hlásky ve slovech
- vyčlenit hlásku na počátku a na konci slova
- sluchem rozlišit slova, slabiky, počáteční slabiky a hlásky ve slovech
- vyjadřovat fantazijní představy
- vyjádřit vlastní jednoduché pohybové představy, rytmický doprovod nebo melodii (např. vymýšlet krátké dramatické scénky, naznačit, vyjádřit pomocí pantomimy konkrétní činnost, pohybem ztvárnit slyšenou melodii)
- zapamatovat si různé zvuky, melodii (zvuky hudebních nástrojů), jednoduché taneční kroky, pořadí cviků nebo úkonů (např. skákání panáka), krátký rytmický celek
- vnímat jednoduché písně, rýmy, popěvky
- rozlišit zvuky a známé melodie, rozlišit a napodobit rytmus
- poznat některé hudební znaky
- záměrně si zapamatovat a vybavit si prožité příjemné i nepříjemné pocity (např. vyprávět zážitky z výletu), viděné, slyšené (např. zapamatovat si rytmus, melodii)
- spontánně vyprávět zážitky ze svého okolí, z různých vyprávění, či co dítě
- vyprávět příběh s vizuální či akustickou oporou (podle obrázků, s dopomocí otázek atd.)
- soustředěně poslouchat pohádku, hudební skladbu, divadelní hru (např. sledovat pozorně divadelní představení a následně ho reprodukovat
- rozpoznat odlišnosti v detailech (např. vyhledat a doplnit chybějící část v obrázku, jednotlivé části složit v celek
- experimentovat s výtvarně netradičními materiály
- využívat tvůrčí a výtvarné techniky k výzdobě prostředí
- dokreslit chybějící části na obrázku, sestavit části v celek
- rozpoznat geometrické tvary - čtverec, kruh, trojúhelník, obdélník
- napodobit základní geometrické znaky a tvary (čára svislá, čára vodorovná, křížek, vlnovka, kruh, čtverec, obdélník, trojúhelník atd.)
- rozlišit tvary předmětů, základní geometrické tvary, základní barvy (červená, modrá, žlutá), barvy složené (oranžová, zelená, fialová), další barevné kvality (odstíny aj.) a vlastnosti objektů např. lesk, hladkost a jiné
- porovnat a uspořádat předměty dle stanoveného pravidla (např. od nejmenšího k největšímu; poznat, co do skupiny nepatří), třídit předměty minimálně dle jednoho kritéria (např. roztrždit knoflíky na hromádky dle barvy, tvaru, velikosti)
- rozlišovat vzájemnou polohu dvou objektů
- posoudit početnost dvou souborů a určit počet do 6 (např. o kolik je více a o kolik je méně, kde je stejně)
- chápat, že číslovka označuje počet (např. 5 je prstů na ruce, 5 je kuliček)
- napodobit některá písmena, číslice
- specifické znaky
- slovně, výtvarně, technicky vyjádřit svoje jednoduché „nápady“, experimentovat

Konkretizované výstupy: 	- pamatovat si postup řešení (např. postup jednoduché stavby, postup řešení labyrintu, určitý algoritmus, zapamatovat si umístění obrázku na konkrétním místě - Pexeso) - rozpoznat odlišnosti v detailech (např. vyhledat a doplnit chybějící část v obrázku, jednotlivé části složit v celek, nalézt cestu v jednoduchém labyrintu, složit puzzle, hrát pexeso, domino, loto) - orientovat se v prostoru podle slovních pokynů - rozlišovat vpravo – vlevo na vlastním těle, v prostoru s oporou o nějaký předmět - nebát se požádat o pomoc, radu - přijímat pokyny - plnit činnosti podle instrukcí - přiměřeně reagovat ve známých situacích, umět se zklidnit, ovládnout se, potlačit projev agrese - umět to, co prožívá, vyjádřit slovně, výtvarně pohybově, mimikou (zážitky jednotlivé či v časové posloupnosti jako výtvarné vyprávění, komentovat obrázky apod.) - odhadnout, na co stačí, uvědomovat si, co mu nejde, co je pro ně obtížné co prožilo příjemného i nepříjemného - nechat se získat pro záměrné učení - snažit se uplatnit své přání, obhájit svůj názor - uplatňovat postřeh a rychlost - odlišit hru od systematické povinnosti - zapojovat se do činností, komunikovat a kooperovat s dětmi i se známými dospělými, odmítnout neznámé dospělé - uvědomovat si, že fungování skupiny je postaveno na pravidlech soužití, podílet se na nich a respektovat je - umět se rozhodovat o svých činnostech (samostatně se rozhodovat, co udělat, jak se zachovat, i o tom, co neudělat, co odmítnout, čeho se neúčastnit) DÍTĚ A TEN DRUHÝ (INTERPERSONÁLNÍ OBLAST) - obracet se na dospělého o pomoc, radu atd. - respektovat dospělého, komunikovat s ním vhodným způsobem (s ohledem na situaci a podmínky) - spolupracovat s dospělým - využívat neverbální komunikaci (úsměv, gesta, řeč těla, apod.) - aktivně komunikovat s druhými dětmi bez vážnějších problémů (vyprávět, povídat, poslouchat, naslouchat druhému) - spolupracovat při hrách a aktivitách nejružnějšího zaměření, být ostatním partnerem - vyhledávat partnera pro hru, domlouvat se, rozdělovat a měnit herní role - všímat si, co si druhý přeje či potřebuje (např. dělit se s druhým dítětem o
---	---

Konkretizované výstupy:

- hračky, pomůcky, pamlsky, podělit se s jiným dítětem o činnost, počkat, vystřídat se
- porozumět běžným projevům emocí a nálad
- k mladšímu, slabšímu či postiženému dítěti se chovat citlivě a ohleduplně (neposmívat se mu, pomáhat mu, chránit ho)
- bránit se projevům násilí jiného dítěte (nenechat si ubližovat, nenechat se šidit, bránit se posmívání, ohradit se proti tomu)
- uvědomit si vztahy mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi pohlavími, úcta ke stáří)
- cítit sounáležitost s ostatními

DÍTĚ A SPOLEČNOST (SOCIÁLNĚ – KULTURNÍ OBLAST)

- být schopné přistoupit na jiný názor porozumět potřebám druhých, přijmout společné návrhy, podřídit se rozhodnutí skupiny a přizpůsobit se společnému programu
- reagovat na sociální kontakty druhých dětí otevřeně a zařazovat se mezi ně pomocí sociálně úspěšných strategií (vlídné přijetí, humor, projevení zájmu, akceptování či podání návrhů, nabídnutí spolupráce, pomoci, fair play)
- vnímat odlišnosti mezi dětmi a podle toho přizpůsobovat i své přístupy
- v kulturních místech (např. divadle, galerii, muzeu atd.) respektovat dohodnutá pravidla a nerušit ostatní při vnímání umění
- pozorně poslouchat a sledovat se zájmem uměleckou produkci (např. literární, filmovou, výtvarnou, dramatickou, hudební)
- všímat si kulturních památek kolem sebe
- vyjádřit a zhodnotit prožitky
- chápat podstatu hry a její pravidla, dodržovat pravidla her a jiných činností, hrát spravedlivě, nepodvádět, umět i prohrávat
- zobrazovat objekty reálné i fantazijní různými výtvarnými výrazovými prostředky (např. kresbou, malbou, plošným a prostorovým vytvářením s využíváním různých materiálů – viz výše)
- zacházet šetrně s vlastními a cizími pomůckami, hračkami, s knížkami, věcmi denní potřeby

DÍTĚ A SVĚT (ENVIRONMENTÁLNÍ OBLAST)

- orientovat se ve školním prostředí, vyznat se v blízkém okolí
- mít poznatky o své zemi
- rozumět běžným okolnostem a dějům, jevům a situacím, s nimiž se běžně setkává
- zajímat se, co se v okolí děje, všímat si dění změn ve svém okolí (např. v přírodě), proměny komentovat, přizpůsobit oblečení – rozlišení pocitu chladu a tepla, chování

Konkretizované výstupy: 	- ctít oslavy narozenin, svátků, slavností - všímat si nepořádku a škod, dbát o pořádek a čistotu, starat se o rostliny, zvládat drobné úklidové práce, nakládat vhodným způsobem s odpady - uvědomovat si, že jak svět přírody, tak i svět lidí je na různých částech naší planety různorodý a pestrý - mít poznatky o existenci jiných zemí, národů a kultur (znát typické znaky některých významných národů -přírodní podmínky, oblečení, zvyky, strava, stavby, kde co roste, nebo se pěstuje, žijí zvířata apod.) mít poznatky z nejrůznějších oblastí života, o lidech a jejich životě, o kultuře či technice) - mít poznatky o střídání denních i ročních období - znát, co je škodlivé a nebezpečné (různé nástrahy a rizika ve spojení s přírodou) i neovlivnitelné – vítr, déšť záplavy, teplo, sucho, mrazy), co může ohrožovat zdravé životní prostředí - uvědomovat si, že člověk a příroda se navzájem ovlivňují, že každý může svým chováním působit na životní prostředí (podporovat či narušovat zdraví, přírodní prostředí i společenskou pohodu - spoluvytvářet pohodu prostředí (cítit se spokojeně a bezpečně) - být citlivý k přírodě
Přibližná délka realizace, doporučené období realizace	prosinec, leden, únor

Čím voníš a zpíváš jaro?

Základní charakteristika 	Světlo a teplo probouzí ze zimního spánku celou přírodu. Všechno začíná růst a rozvíjet se ohromnou energií. Nastává jarní rovnodennost a slunce blahodárně působí na vše živé a láká nás do přírody. Přísloví „Březen za kamna vlezem“ nás upozorňuje na to, že počasí může způsobit ještě řadu nepříjemností, proto je dobře nezapomínat na správné oblékání, dostatek vitamínů a vyváženou stravu. Blížící se Velikonoce nás motivují k rozvíjení tvořivých schopností a poznávání lidových zvyků, charakterizující toto jarní období. Na jaře ožije celá příroda. To sluníčko je tím kouzelníkem, který začne měnit život lidí, zvířat i rostlin. Nejvíce práce mají zvířata a ptáci se zakládáním potomstva. Všude, kam se podíváme je žlutá barva pampelišek. I les se úplně probudil a my si uvědomujeme bohatství, které nám poskytuje. Počasí ještě trochu zlobí. Květen je nejkrásnější měsíc roku. Vzduch voní a všichni se cítí báječně. Je třeba se chvíli zastavit a rozhlédnout se. Toto období není příliš dlouhé, zato nás nabíjí energií, ze které čerpáme po celý zbývajících rok. Jaro je plné překvapení a jako stvořené k experimentování a objevování. Příroda je moudrá a vykouzila okolo nás plno krásných barev a je jen na nás, jak hluboce je budeme vnímat. Láska provázející toto období, nám pomáhá upevňovat citové vztahy v rodině i s kamarády.
--	---

Konkretizované výstupy: 	DÍTĚ A JEHO TĚLO (OBLAST BIOLOGICKÁ) - postavit se zpříma a udržet správné držení těla po dobu vnější kontroly - běhat, skákat, udržovat rovnováhu na jedné noze - zvládat nižší překážky, zvládat různé druhy lezení - házet a chytat míč, užívat různé náčiní, nářadí - užívat různé pomůcky k pohybu (tříkolky, koloběžky, odrážedla) - pohybovat se bezpečně ve skupině dětí - uvědomovat si co je nebezpečné - pohybovat se koordinovaně a jistě, a to i v různém přírodním terénu (např. v lese, na sněhu, v písku) - přizpůsobit či provést jednoduchý pohyb podle vzoru či pokynů - pohybovat se rytmicky, dodržet rytmus - doprovázet pohyb zpěvem (např. při pohybových hrách, při chůzi, při rytmických činnostech) - upřednostňovat užívání pravé či levé ruky při kreslení či v jiných činnostech, kde se preference ruky uplatňuje - tužku držet správně, tj. dvěma prsty, třetí podložený, s uvolněným zápěstí - vést stopu tužky při kresbě, apod. - pracovat se stavebnicemi, skládankami (stavět z kostek, navlékat korálky, skládat mozaiky, zavázat kličku) - zvládat výtvarné činnosti, provádět jednoduché úkony s výtvarnými pomůckami (např. tužkou, pastelem, štětcem,) a materiály (např. papírem-překládání, textilem, modelovací hmotou) - kreslit, malovat, modelovat, vytrhávat, stříhat, lepit, vytvářet objekty z přírodních i umělých materiálů - pečovat o osobní hygienu, samostatně zvládat pravidelné běžné denní úkony (např. používat toaletní papír a splachovací zařízení, mýt si a utírat ruce, umět používat kapesník) - samostatně se oblékat, svlékat, obouvat, zapnout knoflíky, zipy, zavázat tkaničky - samostatně jíst, používat příbor, nalít si nápoj, popř. polévku, používat ubrousek - postarat se o své osobní věci, o hračky a pomůcky - projevovat bezpečný odstup vůči cizím osobám - chovat se přiměřeně a bezpečně ve známém prostředí (např. ve školním prostředí, na hřišti, na veřejnosti, v přírodě) - vědět, jak se vyhnout nebezpečí (být opatrné, obezřetné, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc, koho přivolat) - bránit se projevům násilí - znát a dodržovat základní pravidla chování na chodníku a na ulici (dávat pozor při přecházení, rozumět světelné signalizaci) - znát základní zásady zdravého životního stylu (např. o pozitivních účincích pohybu a sportu, hygieny, zdravé výživy, činnosti a odpočinku, pobytu v přírodě, otužování) a o faktorech poškozujících zdraví včetně návykových látek - udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce
---	---

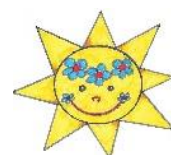
Konkretizované výstupy: 	DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA (PSYCHOLOGICKÁ) - spontánně vyprávět zážitky ze sledování filmových pohádek nebo pohádek z médií - zapamatovat si pohádku, děj, příběh a převyprávět ho - vyjadřovat fantazijní představy - vyslovovat všechny hlásky správně a mluvit zřetelně, gramaticky správně, v přiměřeném tempu, ovládat sílu a intonaci hlasu - mít přiměřeně bohatou slovní zásobu, dokázat osvojená slova aktivně uplatnit v řeči, používat větší množství slovních obrátů - správně určovat a pojmenovávat věci a jevy ve svém okolí - používat jednoduchá souvětí, vyjádřit myšlenku, nápad, mínění, popsat situaci, událost, vyjádřit svoje pocity, prožitky - dodržovat pravidla konverzace a společenského kontaktu - řečovou kázeň (např. dokázat naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, dokázat zformulovat otázku, samostatně a smysluplně odpovědět na otázku, umět komentovat zážitky a aktivity, posuzovat slyšené) - sledovat a zachytit hlavní myšlenku příběhu, vyslechnutý příběh převyprávět samostatně, věcně správně, popř. dokázat odhadnout, jak by mohl příběh pokračovat - předat vzkaz - poznat a vyhledat slova protikladného významu (antonyma), podobného významu (synonyma), stejně znějící a slova různého významu (homonyma) - sluchem rozlišit slova, slabiky, počáteční slabiky a hlásky ve slovech - vyčlenit hlásku na počátku a na konci slova - rozkládat slova na slabiky - rozlišit krátké a dlouhé samohlásky - znát, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit - vnímat jednoduché písně, rýmy, popěvky v cizím jazyce - rozlišit zvuky a známé melodie, rozlišit a napodobit rytmus - zapamatovat si krátké říkanky, rozpočítadla, jednoduché básničky, písničky a reprodukovat je, přijmout jednoduchou dramatickou úlohu - zaregistrovat změny ve svém okolí (všimnout si a rozpoznat, co se změnilo např. ve třídě, na kamarádovi, na obrázku) - rozlišit tvary předmětů, základní geometrické tvary, základní barvy (červená, modrá, žlutá), barvy složené (oranžová, zelená, fialová), další barevné kvality (odstíny aj.) a vlastnosti objektů např. lesk, hladkost a jiné specifické znaky - správně reagovat na světelné a akustické signály - rozlišit hmatem vlastnosti předmětu (např. strukturu povrchu), určit tvar, materiál, počet, velikost - rozpoznat odlišnosti v detailech (např. vyhledat a doplnit chybějící část v obrázku, jednotlivé části složit v celek, nalézt cestu v jednoduchém labyrintu, složit puzzle, hrát pexeso, domino, loto) - dokončit hru (neodbíhat od ní) i rozdělanou činnost - udržet pozornost i při méně atraktivních činnostech
--	--

Konkretizované výstupy:	- poznat a vyhledat slova protikladného významu (antonyma), podobného významu (synonyma), stejně znějící a slova různého významu (homonyma) DÍTĚ A TEN DRUHÝ (INTERPERSONÁLNÍ) - navazovat kontakty s dospělým (např. s novým učitelem) - spolupracovat s dospělým - respektovat dospělého, komunikovat s ním vhodným způsobem (s ohledem na situaci a podmínky) - obracet se na dospělého o pomoc, radu atd. - rozlišovat vhodnost oslovování i tykání a vykání - aktivně komunikovat s druhými dětmi bez vážnějších problémů (vyprávět, povídat, poslouchat, naslouchat druhému) - chápat a respektovat názory jiného dítěte, domlouvat se, vyjednávat - vyhledávat partnera pro hru, domlouvat se, rozdělovat a měnit herní role, hru rozvíjet a obohacovat - spolupracovat při hrách a aktivitách nejrůznějšího zaměření, být ostatním partnerem - vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení - využívat neverbální komunikaci (úsměv, gesta, řeč těla, apod.) - obhajovat svoje potřeby, svůj postoj či přání, přijímat také názor druhého, dohodnout se na kompromisním řešení - všímát si, co si druhý přeje či potřebuje (např. dělit se s druhým dítětem o hračky, pomůcky, pamlsky, podělit se s jiným dítětem o činnost, počkat, vystřídat se) - chápat, že každý je jiný, jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí a že je to přirozené - k mladšímu, slabšímu či postiženému dítěti se chovat citlivě a ohleduplně (neposmívat se mu, pomáhat mu, chránit ho) - porozumět běžným projevům emocí a nálad vnímat, že je jiné dítě smutné, zklamané nebo naopak něčím nadšené, že má radost) DÍTĚ A SPOLEČNOST (SOCIÁLNĚ-KULTURNÍ) - umět ve styku s dětmi i dospělými pozdravit, poprosit, požádat, poděkovat, rozloučit se, vyslechnout sdělení, střídat se v komunikaci, - aktivně komunikovat s druhými dětmi bez vážnějších problémů (vyprávět, povídat, poslouchat, naslouchat druhému) - dodržovat společně dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití v mateřské škole a na veřejnosti - chápat a respektovat názory jiného dítěte, domlouvat se, vyjednávat - respektovat rozdílné schopnosti - spoluvytvářet prostředí pohody - důvěřovat vlastním schopnostem - cítit sounáležitost s ostatními - nabídnout pomoc - chápat podstatu hry a její pravidla, dodržovat pravidla her a jiných
---------------------------------------	---

Konkretizované výstupy: 	- činností, hrát spravedlivě, nepodvádět, umět i prohrávat - vyhledávat partnera pro hru, domlouvat se, rozdělovat a měnit herní role, hru rozvíjet a obohacovat - cítit se plnohodnotným členem skupiny - projevovat ohleduplnost a zdvořilost ke svým kamarádům i dospělým, vážit si jejich práce i úsilí - být schopné přistoupit na jiný názor porozumět potřebám druhých, přijmout společné návrhy, podřídit se rozhodnutí skupiny a přizpůsobit se společnému programu - zacházet šetrně s vlastními a cizími pomůckami, hračkami, s knížkami, věcmi denní potřeby - rozlišovat společensky nežádoucí chování, vnímat co je lež, nespravedlivost, ubližování, lhostejnost, agresivita, vulgarismy - vnímat odlišnosti mezi dětmi a podle toho přizpůsobovat i své přístupy - reagovat na sociální kontakty druhých dětí otevřeně a zařazovat se mezi ně pomocí sociálně úspěšných strategií (vlídné přijetí, humor, projevení zájmu, akceptování či podání návrhů, nabídnutí spolupráce, pomoci, fair play) - pojmenovat povahové vlastnosti - navazovat s dětmi vztahy, mít ve skupině své kamarády, udržovat a rozvíjet s nimi přátelství - nepříjemný kontakt a komunikaci dokázat odmítnout - bránit se projevům násilí jiného dítěte (nenechat si ubližovat, nenechat se šidit, bránit se posmívání, ohradit se proti tomu) - pochopit funkci rodiny a jejich členů - uvědomit si vztahy mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi pohlavími, úcta ke stáří) - orientovat se v rolích a pravidlech různých společenských skupin (rodina, třída, mateřská škola, herní skupina apod.) a umět jim přizpůsobit své chování - pozorně poslouchat a sledovat se zájmem uměleckou produkci (např. literární, filmovou, výtvarnou, dramatickou, hudební) vyjádřit a zhodnotit prožitky (co se líbilo a co ne, co a proč zaujalo, co bylo zajímavé, překvapivé, podnětné apod.) DÍTĚ A SVĚT (ENVIRONMENTÁLNÍ) - mít poznatky z nejrůznějších oblastí života a poznání v rozsahu podle toho, s čím se v praxi setkává, co kolem sebe vidí, co prožívá, co mu bylo zprostředkováno či vysvětleno (např. poznatky o přírodě živé i neživé, o přírodních jevech a dějích, o lidech a jejich životě, o kultuře či technice) - mít poznatky o zvycích a tradicích kraje, přijmout tradici oslav - zajímat se, co se v okolí děje, všimnout si dění změn ve svém okolí (např. v přírodě), proměny komentovat, přizpůsobit oblečení – rozlišení pocitu chladu a tepla, chování - vědět, že se stále něco děje, že všechno kolem plyne, vyvíjí se a proměňuje běžně proměnlivé okolnosti v mateřské škole vnímat jako samozřejmé a přirozeně se tomuto dění přizpůsobovat - uvědomovat si, že člověk a příroda se navzájem ovlivňují, že každý může svým chováním působit na životní prostředí (podporovat či narušovat zdraví, přírodní prostředí i společenskou pohodu)
---	--

Konkretizované výstupy: 	- být citlivý k přírodě - ctít oslavy narozenin, svátků, slavností - všimnout si nepořádku a škod, dbát o pořádek a čistotu, starat se o rostliny, zvládat drobné úklidové práce, nakládat vhodným způsobem s odpady, chápat význam třídění odpadu chránit přírodu v okolí, živé tvory apod. - spoluvytvářet pohodu prostředí (cítit se spokojeně a bezpečně) - znát, co je škodlivé a nebezpečné (různé nástrahy a rizika ve spojení s přírodou) i neovlivnitelné – vítr, déšť, záplavy, teplo, sucho, mrazy), co může ohrožovat zdravé životní prostředí
Přibližná délka realizace, doporučené období realizace	Březen, duben, květen

Co vykouzlíš léto?

Základní charakteristika	Svátek dětí značí blížící se příchod léta. Čas výletů do přírody, čas, kdy si ověřujeme, co všechno jsme se naučili, čas rozloučení. Pokud nám počasí dovolí, hrajeme si na zahradě i v lese. Zjišťujeme, jak je na Zemi krásně a jak je důležité se o ni starat. Mnoho jsme se naučili, získali nové kamarády. Dnes již víme, že je lepší se něco naučit nežli mnoho věcí mít.
Konkretizované výstupy 	DÍTĚ A JEHO TĚLO (BIOLOGICKÁ OBLAST) - postavit se zpříma a udržet správné držení těla po dobu vnější kontroly - pohybovat se dynamicky po delší dobu (např. běhat při hře 2 minuty a více) - být pohybově aktivní po delší dobu (10 min a více) v řízené i spontánní aktivitě - užívat různé pomůcky k pohybu (tříkolky, koloběžky, odrážedla) - pohybovat se rytmicky, dodržet rytmus - upřednostňovat užívání pravé či levé ruky při kreslení či v jiných činnostech, kde se preference ruky uplatňuje - správné držení tužky - pracovat se stavebnicemi, skládankami - kreslit, malovat, modelovat, vytrhávat, stříhat, lepit, vytvářet objekty z přírodních i umělých materiálů - samostatnost v sebeobsluze (oblékání, jídlo, používání příboru), v osobní hygieně (např. používat toaletní papír, mýtí rukou) - znát základní zásady zdravého životního stylu - udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce - rozlišovat co zdraví prospívá a co mu škodí - chovat se obezřetně při setkání s cizími lidmi - vědět, jak se vyhnout nebezpečí

Konkretizované výstupy 	DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA (PSYCHOLOGICKÁ OBLAST) - mít přiměřeně bohatou slovní zásobu, umět vyprávět - vyslovovat všechny hlásky správně a mluvit zřetelně, gramaticky správně, v přiměřeném tempu, ovládat sílu a intonaci hlasu - dorozumět se verbálně i nonverbálně (např. oční kontakt, gesta) - poznat a vymyslet rým, poznat protiklady - rozkládat slova na slabiky - rozpoznat odlišnosti v detailech - rozlišit známé chutě a vůně i zápachy - rozlišit hmatem vlastnosti předmětu - soustředěně vyslechnout pohádku - dokončit hru či rozdělanou činnost - umět využívat vlastní fantazie - pochopit význam piktogramů - poznat napsané své jméno (napodobit písmena, číslice) - rozlišovat vpravo – vlevo - orientace v řadě, prostoru a časových údajích - rozpoznat geometrické tvary - orientace v číselné řadě 1 – 10, umět porovnat větší – menší počet, posloupnost řady - zacházet s předměty digitální technologie - uvědomovat si své možnosti, reagovat přiměřeně, plánovat přiměřeně věku - projevovat zájem o činnosti - přizpůsobit se společenství i změnám DÍTĚ A TEN DRUHÝ (INTERPERSONÁLNÍ OBLAST) - navazovat kontakty s dospělým a dokázat spolupracovat - respektovat dospělého, rozlišovat vhodné oslovení - aktivně komunikovat s druhými dětmi a také respektovat jejich názory - vyjednávat, spolupracovat při hrách a aktivitách - uvědomovat si svá práva, obhajovat své potřeby - uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého - odmítnout komunikaci, která je dítěti nepříjemná - nabídnout pomoc - spoluvytvářet prostředí pohody DÍTĚ A SPOLEČNOST (SOCIÁLNĚ-KULTURNÍ OBLAST) - umět poprosit, poděkovat, rozloučit se, pozdravit a vyslechnout sdělení - chápat podstatu hry a její pravidla, dodržovat pravidla her - pochopit funkci rodiny a jejich členů - pojmenovat povahové vlastnosti - orientovat se v rolích a pravidlech různých spol. skupin - vnímat odlišnosti mezi dětmi a podle toho přizpůsobovat i své přístupy - projevovat ohleduplnost a zdvořilost ke svým kamarádům - pozorně poslouchat a sledovat uměleckou produkci (i v kulturních místech) - vyjádřit a zhodnotit prožitky
--	---

Konkretizované výstupy 	DÍTĚ A SVĚT (ENVIROMENTÁLNÍ OBLAST) - bezpečně se orientovat ve školním prostředí a blízkém okolí - mít poznatky z nejrůznějších oblastí života a poznání v rozsahu podle toho s čím se v praxi setkává, co kolem sebe vidí, co prožívá, co mu bylo zprostředkováno (např. poznatky o přírodě) - mít poznatky o své zemi, o existenci jiných zemí - mít poznatky o planetě Zemi, vesmíru apod. - zajímat se o to co se děje a vědět, že se stále něco děje - vědět co je škodlivé a nebezpečné - uvědomovat si, že člověk a příroda se navzájem ovlivňují, že každý může svým chováním působit na životní prostředí
Přibližná délka realizace, doporučené období realizace	červen, červenec, srpen

7. EVALUACE

Tato oblast by měla ověřit naplňování stanovených záměrů a cílů v dokumentech školy a zároveň soulad školních dokumentů s cíli RVP.

Nástroje, které jsou zde uvedeny jsou rámcové, pedagogové mohou využít i dalších nástrojů pro splnění daných cílů, jejich výčet pak bude předmětem TVP.

1. DOKUMENTY ŠKOLY – ŠVP – TVP

SOULAD ŠVP – RVP

1.1. Evaluace integrovaných bloků	
Cíl:	Vyhodnotit naplnění stanovených záměrů v rámci zrealizované vzdělávací nabídky stanovit případná opatření do dalšího tematického plánu v rámci integrovaného bloku
Čas. rozvrh	Vždy po ukončení integrovaného bloku, v TVP
Nástroje:	- konzultace učitelek - pedagogické rady - dle potřeby záznam do přehledu o rozvoji dítěte, konzultace s rodiči
Kdo:	učitelky
1.2. Evaluace podtémat jako celku jednoho integrovaného bloku	
Cíl:	Zhodnotit soulad vytvořených podtémat daného integrovaného bloku, prověřit naplnění stanovených záměrů jako celku, případná opatření

Čas. rozvrh	Po ukončení realizace daného integrovaného bloku, v TVP
Nástroje:	- konzultace učitelek - pedagogické rady
Kdo:	učitelky

1.4. Evaluace individuálních plánů	
Cíl:	Zhodnotit osobní pokroky dětí s odkladem školní docházky
Čas. rozvrh	Čtvrtletně, součást IVP
Nástroje:	- záznam - konzultace učitelek - konzultace s rodiči
Kdo:	učitelky

1.5. Záznamy o rozvoji dítěte	
Cíl:	Vytvořit přehledy o rozvoji, vývojových pokrocích dítěte
Čas. rozvrh	1x měsíčně neb při změně i častěji
Nástroje:	- záznamy do archů dle stanovených kritérií - dle potřeby stanovení případných opatření - konzultace učitelek - pedagogické rady
Kdo:	učitelky

1.6. Vyhodnocení naplňování ŠVP (TVP)	
Cíl:	Hodnocení naplňování záměrů, vzdělávacího obsahu, podmínek, metod, forem práce, doplňkový program školy, spoluúčast rodičů
Čas. rozvrh	1 x ročně, záznam za každou třídu v TVP, projednání v radě
Nástroje:	- přehledy o rozvoji dětí - fotodokumentace - výstavy, vystoupení dětí - záznamy - hospitační záznamy - konzultace - dotazníky - pedagogické rady - zpráva hodnocení školy
Kdo:	učitelky, zástupkyně ředitelky pro MŠ, ředitelka,

2. PRŮBĚH VZDĚLÁVÁNÍ

Evaluační průběh vzdělávání bude zaměřena na hodnocení vlastního vzdělávacího procesu, používaných metod a forem práce, uplatnění nových poznatků a zkušeností, výsledků vzdělávání, naplnění cílů a záměrů ŠVP.

2.1. Evaluační uplatnění metod, postupů, forem práce – vzdělávací proces	
Cíl:	Zhodnocení vlastního průběhu vzdělávání z hlediska používaných metod a forem práce se záměry v této oblasti v ŠVP
Čas. rozvrh	průběžně, dotazníky – 1 x ročně
Nástroje:	- vzájemné hospitace - konzultace pedagogů - hospitace - dotazníky - záměr stanoven na začátku školního roku - pedagogické rady
Kdo:	učitelky, zástupce ředitelky MŠ, ředitelka,

2.2. Osobní rozvoj pedagogů	
Cíl:	Uplatnění nových poznatků z DVPP ve vlastní práci, autoevaluace vlastního vzdělávacího procesu, autoevaluace ve vztahu k dalšímu osobnostnímu růstu
Čs. rozvrh	průběžně, 1x za rok dotazníky
Nástroje:	- konzultace - pedagogické rady - hospitace - dotazníky
Kdo:	učitelky, zástupce ředitelky MŠ, ředitelka

3. PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Cílem evaluační činnosti v této oblasti je vyhodnocení podmínek pro průběh vzdělávání ve vztahu k podmínkám RVP PV.

3.2. Evaluační materiálních podmínek	
Cíl:	Zhodnotit materiální podmínky školy ve vztahu k naplňování záměrů ŠVP - budova, technický stav - vybavení tříd – nábytek - pomůcky, hračky - zahrada + zahradní náčiní - ŠJ – vybavení soulad s legislativou
Čas. rozvrh	1 x ročně

Nástroje:	- dotazníky - záznamy z pedagogických a provozních rad - záznamy z kontrolní činnosti - fotodokumentace
Kdo:	všechny pracovnice dle místa pracovní působnosti

3.3. Evaluace ekonomických podmínek

Cíl:	- účelnost, efektivnost hospodaření s přidělenými provozními zálohami
Čas. rozvrh	- 1x měsíčně, čtvrtletně, pololetně, ročně
Nástroje:	- tabulky - rozbor - pedagogické a provozní rady
Kdo:	vedoucí uč. MŠ

3.4. Evaluace organizačních podmínek školy

Cíl:	Zhodnotit účelnost a vhodnost organizace a režimového uspořádání ve vztahu k naplňování záměrů ŠVP
Čas. rozvrh	1 x ročně
Nástroje:	- hospitace - kontrolní činnost - dotazníky - záznamy z pedagog. a provozních rad - konzultace
Kdo:	všechny pracovnice dle profesní odpovědnosti a místa výkonu práce

4.SPOLUPRÁCE

Cílem této oblasti je vyhodnocení stanovených záměrů v ŠVP.

4.1. Evaluace spolupráce s rodinou

Cíl:	Úspěšnost zvolených metod, forem spolupráce a naplnění stanovených záměrů v této oblasti v ŠVP
Čas. rozvrh	1 x ročně
Nástroje:	- fotodokumentace - záznamy z doplňkového programu školy - rozhovory s rodiči - dotazníky - pedagog. a provozní porady

Kdo:	vedoucí MŠ, učitelky, ředitelka, rodiče – dotazníky, vedoucí ŠJ
-------------	---

4.2. Evaluace spolupráce ZŠ a MŠ, se zřizovatelem, veřejností

Cíl:	Vyhodnotit kvalitu a účelnost zvolených metod ve vztahu naplnění stanovených záměrů v ŠVP
Čas. rozvrh	1 x ročně
Nástroje:	- fotodokumentace - záznamy - konzultace - vystoupení dětí pro veřejnost - výstava - články do tisku
Kdo:	ředitelka, vedoucí uč. MŠ, pracovnice dle stanovených povinností v rámci ročního prováděcího plánu